

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Deu Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népkegyesség lapja

A Timiş-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 87
(Dos. No. 934/1933)
Dr. VARNAY ELEMER
felelős szerkesztő

Long rakétái

Az egyik legutóbbi berlini sajtóértekezleten a német birodalmi kormány szóvivője megbélyegezte Long amerikai alállamtitkár nyilatkozatát. Long szerint Hitler vezér és kancellár Mussolini olasz miniszterelnökkel folytatott minapi megbeszélései során egy millió olasz katonát kért volna, akik közül hatszáz ezer ember a franciaországi és jugoszláviai német megszálló csapatok felváltására kellene, a többit a keleti frontra küldnék.

— Nyilvánvaló, — mondta céltázas fejtegetései során Long, — hogy a Führer ezáltal, legalább is részben, pótolni igyekszik azt a rémitő hiányt, melyet a bolsevista erők okoztak hadseregében s ugyanakkor Olaszország katonai erejét gyengítene, nehogy az Berlin későbbi követeléseivel szembeszállhasson.

Az amerikai sajtó, Long nyilatkozatának hitelességét alátámasztandó, megjegyezte, hogy az alállamtitkár Philipps római USA-nagykövét hazaérkezéseének másodnapján tette ezeket a kijelentéseket.

Ezek voltak Long rakétái.

A világ érdeklődése természetesen azonnal a Wilhelmstrasse felé fordult, várva, mit válaszolnak Long híreszteléseire. A német kormány szóvivője a bel- és külföldi sajtó képviselői előtt a következőket állapította meg:

— Oly aláváló fondorlattal állunk szemben, ami a maga nemében pártját ritkítja. E manőver célzata kézenfekvő. Gyanút akarnak kelteni Németország Olaszországgal szembeni magatartását illetően; el szeretnék hirtetni, hogy Németország, céljai megvalósításáért elárulná barátját és háttadóját szövetségét.

— Egész történelmünk során egyetlen eset sem történt, amely a legkisebb mértékben is alátámaszthatná azt a gyanút, mintha a németek képesek lennének ily aláválóságra! — folytatta nyilatkozatát a német birodalmi kormány szóvivője, majd hozzátette:

— Ugyanezt viszont nem lehet elmondani az angol-szászok történelméről...

— Az olasz-német barátsági viszony fennállása alatt, az etiópiai krízis és a csehszlovák kérdés óta a jelenlegi háborúig, Olaszország és Németország számtalan tanubizonyosságát adta a kölcsönös összetartásnak. Mindig kölcsönösen segítettek, támogatták egymást. Ez az összetartozandóság a jelenlegi konfliktus során kimélyült és kiteljesedett. Elég arra utalni, hogy egy német expedíciós hadtest harcol már hónapok óta Libiában, a fasiszta bajtársak oldalán, egy olasz hadtest pedig Ukrajnában nemzetiszocialista bajtársaival együtt, vállalva küzd a közös ellenség ellen. Meg kell emlékezni ezenfelül arról is, hogy a Földközi-tengeren az olasz légi és tengeri erők a közös ügy diadalért rendkívül értékes hozzájárulást nyújtanak.

A továbbiak során a német birodalmi kormány képviselője azzal a feltéssel foglalkozott, mintha Németországnak egymillió olasz katonára lenne szüksége, hogy a keleti fronton elszenvedett veszteségeit pótolja. Ez nem felel meg a valóságnak, — hangoztatta a német szóvivő, — mert a különböző arcvonal-szakaszokon harcra vetett német erők bőségesen elegendők az ellenséges haderő maradványainak leverésére.

Zárószavaiban az olasz katona hősiességét méltatta a Wilhelmstrasse hangadója, utalva a gondári harcokra, ahol tulnyomó többségben levő ellenséggel szemben a fasiszta bajtársak a végéig ellenálltak.

A tengelyhatalmak és a baráti államok sajtója teljes részletességgel ismertette Berlin mértékadó képviselőjének fenti nyilatkozatát. A hivatalos közlés német részről kellő megvilágításba helyezi a tengeren túlról terjesztett hírvést, az olasz sajtó pedig vezető helyen közli a német kormány nyilatkozatát s a maga részéről a hagyományos német-olasz baráti viszonyt méltatja.

Ezt a viszonyt, — hangoztatják az olasz lapok, — semmiféle külföldi kísérlet sem bonthatja meg. A tengelyhatalmak, szoros együttműködésben, minden vonalon együtt haladnak. Az olasz nép bizalommal tekint Mussolini-re és kormányára, tudatában van történelmi küldetésének és töretlen erővel folytatja fáradozásait az új európai rend megteremtéséért.

(—r)

A németek áttörték Moszkva külső védelmi állásait

A birodalmi seregek egyes pontokon már csak hatvan kilométernyire állanak a szovjet fővárostól — Bombaeső hull Moszkvára Szovjet vasutvonalak megsemmisítése

Hat nap alatt az angolok 59 repülőgépet veszítettek

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

Az utóbbi napokban, az időjárási viszonyok nehézségei ellenére, a német csapatok a szovjet főváros külső védelmi állását délnyugaton és nyugaton széles szakaszon áttörték. Támadó osztagaink helyenkint hatvar kilométernyire közelítették meg Moszkvát.

Moszkvát a legutóbbi éjszaka is elárasztották gyújtó- és robbanóbombákkal.

Német tengeralattjárók négy ellenséges hajót süllyesztettek el összesen 32.000 tonna ürtartalommal. A tízenegyezer tonnás „Aurania” nevű brit csapat szállító hajót az Atlanti-óceánon egy erös biztosított és gyorsan haladó katonai hajókaravánból süllyesztették el.

Német harci repülőgépek nappal egy ezeröttszáz

tonnás teherhajót süllyesztettek el és bombával egy nagy kereskedelmi hajót megrongáltak.

A légi haderő éjszaka kedvező látási viszonyok mellett Eirkenhead kikötője ellen intézett támadásokat. Hadifontosságú berendezéseknél heves robbanásokat és nagy tüzeket észleltek. Más harci repülőgépek Great Yarmouth kikötőjének körzetében értek el bombatelitalásokat.

Az ellenség a legutóbbi éjszaka Németország nyugati részében dobott le gyújtó és robbanóbombákat. A polgári lakosság csekély veszteségeket szenvedett. A támadás csak lényegtelen kárt okozott. A légelhárító tüzérség három ellenséges repülőgépet lelőtt.

Október 15-től 21-ig a brit légierő ötvenkilenc repülőgépet veszített, míg ugyanebben az időben a Nagybritánia elleni harc során csak nyolc repülőgép a németek vesztesége.

Német légléharító egységek óriási hadisikerei a keleti fronton

Berlinből jelenti a Rador: Katonai forrásból közlik, hogy a keleti hadjárat megkezdésétől szeptember 30-ig a német légléharító egységek

4138 ellenséges repülőgépet lőttek le.

A szárazföldi harcokban is egyre jelentősebb feladat jut a légléharító ütegeknek. A légléharító tüzérség következtében a bolsevisták 765 ágyút és gránátvetőt veszítettek, 1869 gépkocsi megsemmisült és harminc municioraktárt a levegőbe röpített.

A légléharító tüzérség ezenkívül husz csapat szállító vonatot és egy páncélvonatot pusztított el, 321 tankot tett harképtelenné, 1118 tankot megsemmisített, vagy zsákmányul ejtett, 1032 gépfegyverfészket s 101 megfigye-

lőállást bombázott.

A szovjet tengerészeti elleni harc során a légléharító tüzérség három kereskedelmi hajót és három ágyunaszádot süllyesztett el.

A KREML A LEVEGŐBE RÖPÜL — JOSOLJA A SVED SAJTÓ

Stockholmból jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy a Stockholms Tidningen című lap moszkvai távirat alapján beszámol arról, hogy a szovjet utászcsapatok a Kremlben fázás tevékenységet fejtenek ki. Ugy hiszik, előkészületeket tesznek a Kreml s más épületek levegőberépítésére, ha a németek bevonulnak Moszkvába.

Szovjet vasutvonalak, vonatok és gépkocsioszlopok megsemmisülése

Berlinből jelenti a Rador: A keleti front déli körzetében levő szovjet repülőterek ellen intézett támadások során kedden

a német harci repülőgépek nagyszámu szovjet repülőgépet pusztítottak el a földön.

Charkov és Vorosilov környékén felgyújtottak és részben megsemmisítettek nyolc, áruval megrakott tehervonatot, továbbá másik három vonatot, hat mozdonyt, több mint száz kocsit és egy benzinraktárt. Az ellenséges csapatösszpontosítások elleni támadások súlyos veszteségeket okoztak a bolsevistáknak. A megsemmisített hadianyag között 160 gépkocsi, kilencven repülőgép és számos tank van, amelyek készen álltak a harcra.

A Moszkva előtti fronton a német zuhanóbombázó repülőgépek a fontos utvonalakon összevont tankokat bombáztak.

Ezek a repülőgépek más hadianyagot is elpusztítottak és ezáltal megakadályozták az ellentámadásokat. Ezen a környéken

számos fontos vasutvonalat telitalálat ért. Eredményesen bombáztak tizenhat vonatot és kettőt közútiik teljesen megsemmisítettek.

Október 21-én német harci repülőgépek eredményesen támadták Moszkvát. A nagyszámban ledobott gyújtó- és robbanóbombák a szovjet főváros katonai célpontjait érték. A 22-re virradó éjszaka a német harci repülőgépek a kitűzött célpontokat bombázták és nagy pusztítást okoztak. A német repülőgépek számos nagy tüzet észleltek.

HADIÁLLAPOT MOSZKVBAN

Rómából jelenti a Rador: A moszkvai rádió jelentése szerint Moszkva számos ipari üzemét bezárták és a munkásokat az első védelmi vonalakba küldték, hogy résztvegyenek a szovjet főváros védelmében. A hetilapok és más folyóiratok nem jelennek meg, a napilapok példányszámát pedig jelentősen csökkentették.

A nantesi és bordeauxi gyilkos merénylet: Franciaország ellenségeinek aknamunkája

A francia hatóságok a németekkel karöltve erélyesen nyomoznak a tettesek és a felbujtók után

Berlin munkatársunk távbeszélőn jelentette a következőket: A külföldi sajtó berlini képviselői előtt tegnap este ismertették a nantesi katonai parancsnok meggyilkolása alkalmából foganatosított megtorló rendszabályokat. Mértékadó német helyen ezzel kapcsolatosan rámutattak a merényletek ügynökeinek és felbujtóinak céljára, akik a megismétlődő kísérletekkel más népeket áldozatul szemelnek ki saját politikai ügyeik hasznára s egyben a német-francia együttműködés elé szeretnének akadályokat gördíteni.

Hivatalos német közlemény a megtorló rendszabályokról

Párisból jelenti a Német Távirati Iroda: Hivatalos helyről közlik: A nantesi német tábori parancsnokság vezetője meggyilkolásának megtorlásáról és azért, hogy a jövőben hasonló büntények ne ismétlődjenek meg, a franciaországi német erők főparancsnoksága elrendelte ötven tusz kivégzését. Amennyiben a gyilkosokat csitították éjjelig nem kerítik kézre, a büntény súlyosságára való tekintettel, még ötven tuszt kivégeznek.

A francia hatóságok minden eszközzel támogatják a bevezetett nyomozást. Reméljük kell, — fejeződik be a német parancsnokság közleménye, — hogy a gyilkosokat és felbujtókat idejében sikerül leleplezni s az eddig foganatosított

intézkedések elégségesek lesznek az ilyen alattomos büntények megszüntetésére.

A KIVÉGZETTEK ADATAI

Párisból jelenti a Havas-OFI ügynökség: A nantesi merénylet következtében kivégzett ötven tuszról az alábbi adatokat közölték:

A kivégzettek közül harmincegy kommunista volt, közöttük Michels párisi képviselő és négy szakszervezeti titkár.

A többi tizenkilenc agyonlőtt egyén nantesi illetőségű: tizenhat ellenség javára folytatott tevékenység következtében, kettőt pedig német katonák elleni támadó cselekmény miatt vetettek fogságba.

Bordeauxban meggyilkoltak egy német tisztet — Száz tuszt letartóztattak

A Rador vichy értesülés alapján jelentette, hogy Bordeauxban a nantesi merénylet-hez hasonló büntény történt. Este háromnegyed nyolc órakor négy munkás külső-jű fiatalember revolverlövéssekkel meggyilkolt egy német tisztet. A tettesek elmenekültek.

A Havas-OFI ügynökség vichy jelentése a merénylettel kapcsolatosan közli, hogy

a büntényből kifolyólag Bordeauxban és környékén száz tuszt letartóztattak.

Bordeaux városában és vidékén este fényloctól reggel nyolc óráig tilos a közlekedés. A színházak, mozik és mulatóhelyek az áldozat eltemetéséig zárva maradnak. A temetés idejére az összes bordeauxi áruházakat bezárják. (Rador.)

Franciaországnak együtt kell működnie Németországgal

Párisból jelenti az NTI: Le Fur, az ismert francia jogász a „Le Matin” című párisi lapban cikket írt, amelyben a többi között rámutatott arra, hogy

Európa vagy legyőzöttje, vagy szövetségese Németországnak.

— Ha összehasonlítást teszünk 1648 október 24-e, a münsteri békekötés napja és 1940 október 24-e között, amikor a Führer Montoireban találkozott Pétain tábornaggal, arra a megállapításra kell jutni, hogy Franciaországnak a történelem folyamán sohasem sikerült megakadályozni a német egység megvalósítását.

— Ma — folytatódik a cikk — sem Anglia, sem pedig a Szovjet nem vonhatja kétségbe, hogy Németország a legkedvezőbb körülmények között tudta fel-

használni katonai erejét, amivel rendkívül nagy szolgálatot tett az emberiségnek. A cikkíró ezután megállapítja, hogy

Németország azon az úton van, hogy teljesen megsemmisítse a bolsevizmust és ezzel megmentse Európát attól a nagy veszélytől, amely fenyegette.

— Németország tisztában lát, mint Franciaország Münsterben és Versaillesben látott. A német birodalom kivételesen nagy haladást mutat politikai és gazdasági téren és kiküszöbölte a zsidó—angolszás nemzetközi tóké. Következésképpen

Franciaországnak együtt kell működnie Németországgal az európai újjáépítő munkában — fejezi be cikkét a francia jogász.

Távoznak Afganisztánból a német és olasz állampolgárok

Az afgán kormány alaptalannak minősítette az angol-szovjet követeléseket, de a bonyodalmak elkerülése céljából teljesíti a hozzáintézett demars feltételeit

Kabulból jelenti a Stefani-iroda: Az afgán külügyminisztérium politikai osztályának főnöke hivatalos rádiónyilatkozatot tett, melyet az összes lapok, egész terjedelmében ismertettek. A magasrangú afgán politikus mindenekelőtt azt hangoztatta, hogy

a háboru kitörése óta Afganisztán szigorúan semleges álláspontot foglalt el.

Az Afganisztánban élő összes külföldieket szigorú ellenőrzés alá vetették, hogy az ország semlegességét maradéktalanul biztosíthassák. Ennek ellenére az angol sajtó és az indiai lapok hirverő hadjáratot indítottak Afganisztán ellen, annak elhíttetésére, hogy az ott élő németek és olaszok veszélyt jelentenek, most pedig a londoni és moszkvai kormány, diplomáciai külképviseletei útján, demarsot intézett az

afgán miniszterelnökhöz és azt követeli, távoítsák el Afganisztánból a német és olasz alattvalókat.

Az afgán minisztertanács október huszadiki ülésén megállapította, hogy az angol—szovjet követelés teljesen alaptalan, de eleget tesz annak, hogy a bonyodalmat elkerülje. Olaszország és Németország követői hozzájárultak honfitársaik hazatéréséhez, azzal a kikötéssel, hogy az olasz és német alattvalók szabad átutazási engedélyt kapjanak egy semleges ország területéig.

Az afgán kormány szóvivője nyilatkozata végén kormány szilárd elhatározását hangsúlyozta: Afganisztán megvédi területi épségét és függetlenségét. (Rador.)

London és Moszkva közös terve

Rómából jelenti a Rador: Az afgán kormány szóvivőjének a német és olasz alattvalók hazatelepítésére vonatkozó nyilatkozata fényt vetett arra, hogy Nagybritannia már jóval az angol—szovjet szövetség nyilvánosságra hozatala előtt nyomást gyakorolt Afganisztánra. Ez az angol—bolsevik összejátszás újabb bizonyítéka. — állapítják meg Rómában. Valójában Angliának komoly gondját képezte, hogy közel a középkorosi állását összeforrasza a Szovjetunió területével, arra a napra, amikor a Szovjet Németország és szövetségesei ellen indult volna. Anglia minden tevékenysége tehát ezen a vidéken nem volt

egyéb, mint annak a rég kiagyalt és meghatározott tervnek a következménye, melynek végrehajtását illetően London és Moszkva már egymás közt megállapodott.

Fordításokat,

okmányokat, irodai és szakmunkákat, román, német vagy magyar nyelvű, vagy nyelvre, vállalatok. Levelezőlap érdeklődésre való zolok. Timisoara III, Strada Rusu nr anu 2 sz.

Távlatok

A Panama-csatorna

A NAPILAPOK HÁBORUS HIREI KÖZÖTT egyre gyakrabban bukkan fel a Panama-csatorna neve. Az átlagos újságolvasó ilyenkor rándít egyet vállán és folytatja a böngészést a háboru egyéb hírei között. Nekem viszont, amikor a Panamáról szóló híreket olvasom, személyes élményeim rajznak fel emlékezetemben. Látom a Colon-t, az Atlanti-óceán bejáratánál épült, nyüzsgő életi kikötővárost és az óceán kékszalagos hősét, a Bremet. Amíg ebből a képből hiányzik, azt megtalálom utinaplómban, amely röviden elem vetíti az utazás minden eseményét. Naplómban találok egy mondatot, amely ezt a cikket kivételesen időszerűvé teszi. Azt olvasom ugyanis benne, mint tanulságot, hogy amerikai vélemény szerint „a Panama-csatorna igazi jelentőségét majd csak egy elkövetkező háborúban fogjuk megtudni, ha a keleti gyarmatok és az Indiai-óceán felé Dél-Amerika vagy Afrika megkerülésével lehet hadihajókat küldeni”. Ugy emlékszem, hogy ezeket a jóslatszerű szavakat a Bremen kapitányától hallottam, aki a hétórás átkelés alatt igen érdekes felvilágosításokat adott a Csatorna múltjáról. A Panama-szoros átvágásának tervét már az első hódítók, a spanyolok felvetették 1550 körül. Hogy milyen merész elképzelés lehetett ez abban az időben, az kitűnik abból a tényből, hogy az ötlet és a megvalósulás között majdnem 400 esztendő telt el.

LESSEPS FERDINÁND, a Szelei-csatorna híres tervezője 1878-ban fogott hozzá a munkához s magát a csatornát egy világótránnyá dagadt bukás után csak 1914-ben nyitották meg. A Panama-csatornán való átutazásom különben elég friss keleti élmény, csak az azóta összetört események tömege miatt halványodott el bennem kissé. Naplóm szerint 1939 március 5-én futott be a Bremen Colonba. Tehát mindössze két év és pár hónap telt el azóta s ma már Colon színes, nyüzsgő, vidám világa valószínűleg komolyabb lett sok árnyalattal. Itt ebben a forgalmas kikötőben, ahol minden nemzet hajói ki- és bejárta, az utasokat olyan vásárlási láz fogta el, hogy ki se gyógyultak belőle, amíg a pénzüket tartott. Igaz, hogy kanadai nerzbundától szegedig papucsig mindent lehetett kapni boltjaiban és bazárjaiban. Az árak rendkívül olcsóságát a vámmentesség indokolta. Vettünk is mindent, ami kellett s ami kezünk ügyébe került: japán selymeket, afrikai fétszeket, keleti szőnyeget, sibériai rókat stb. Hajónk nehezen csuszott be a zsílepek közé, oldalról két kis mozdony vontatta. Amikor a hajó a zsílepek közé jut, megtöltik vízzel és felemelik a következő zsílepek szintjére. A hajó előtt megnyílik egy vaskapu és kis motorok húzzák át a következő zsílipre. Ez az eljárás háromszor ismétlődik meg és ilymódon körülbelül harminc méterrel emelik az Atlanti-óceán színe fölé.

REPÜLŐGÉPEK SZAZAIT lehetett egy pillanatra látni, amelyek már akkor ott örködték a csatorna titkai és biztonsága fölött. Második utunkat a Panama-csatornán keresztül, éjjel tettük meg. A partokon lámpák ezrei égtek és hangulatosan eltakarták mindazt, ami a nappali világításban félelmetesen hatott. Fényjelzésekkel, abszolút hangtalanul kelnek át éjszaka a hajók. Tökéletes apparátus végzi ezt az elképzelhetetlenül nagy és nehéz munkát. Viszont a költség is fantasztikusan nagy, mert egy tonna hasznos hajótér után egy dollár az át szállítási költség. A mi hajónk körülbelül 16.000 dollárt fizetett ezért a párórás átkelésért. Kísérőnk elmesélte azokat a részleteket, amelyek a csatorna megépítésével kapcsolatban annakidején az egész világ figyelmét ideirányították. Az Atlanti-óceán mellett elterülő mocsaras sík részben eleme a munkások ezrei pusztultak el maláriában. Részben ez is oka volt annak, hogy Lesseps vállalkozása összeomlott és a megkezdett nagy munka minden befektetése odaveszett. Később, amikor az USA vette kezébe a dolgot, az első teendő az volt, hogy millió és millió hektoliter petróleum felhasználásával felégették a mocsarat és kipusztították a maláriabacillust terjesztő szunyogokat. Naplómban pár számszerű adatot is találok a Panama-csatornáról. Építésének költségei mintegy kilencven milliárd lelt emésztett fel. Amikor visszafelé jöttünk, az átkelés tartama alatt, este 10 órától reggel 5 óráig senki sem feküdt le a hajón. Mindvégig tudatában voltunk annak, milyen elképzelhetetlenül nagy munkát végeztünk itt az Akarat és Erő. Ezzel az élnatlan éjszakával kiváztunk boldogulni az új világ felállításának.

E. Gy. F.

A spanyol ujságírók ünnepélyes fogadtatása Bucurestiben

Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, propagandaügyi miniszter nagyjelentőségű beszéde a román-spanyol kapcsolatokról

Bucurestiből jelentik: A Romániába érkezett spanyol ujságírók José de Casa Rohan gróf, bucurestii spanyol követ vezetésével tegnap megtekintették Bucurestii épületeit, parkjait, történelmi és vallási emlékműveit, valamint a szépművészeti muzeumot, majd délelőtt egy órákor az „Athenee Palace” helyiségében

A román-spanyol sorsközösség jelentősége az új Európa felépítésében

— Boldog vagyok, hogy újból üdvözölhetem, ezuttal mint propagandaügyi miniszter, a spanyol ujságírókat, akik eljöttek meglátogatni ezt a latin országot, mely a háború és a nemzeti újjáépülés nagy napjait éli, — kezdte beszédét a helyettes kormányzó.

— Az Odessza-győzelem után jöttek. Az odesszai győzelem révén Antonescu marsall új lapokat nyitott a román nép történelmében.

— Nemzeti forradalmat vereségre nem lehet alapozni, ma a bolsevizmus feletti győzelem nemcsak nemzeti diadal, oly értelemben, hogy történelmi jogokat állít helyre, de a román megújulás szabad útját is megnyitotta, a harc és áldozat erejével. Az odesszai győzelem ugyanekkor a román katonai áldozatos ténye, aki a bolsevizmus elleni harcában s a vallás, az európai civilizáció védelmében

hozzájárult az új európai rend megalapozásához és az európai nemzetek mozgalmához.

Az odesszai győzelem mely néhány nappal az önképzés kezdése előtt történt, meggyőződésem, nemcsak a mi nemzeti életétőlünk, de a spanyol nemzetét is, mert ezt a harcot a keresztért, a civilizációért és Európa intézményeinek védelméért Önök kezdték.

A kölcsönös közeledés és megértés utján

José de Casa Rohan gróf, spanyol követ emlékeztet ezután szólásra és beszédében ezeket mondotta:

— Mint Spanyolország képviselőjének, az a megaszteltetés és az a feladat osztályrészem, hogy e rendkívül kedves alkalommal Excellenciád szavaira mindannyiunk nevében válaszoljak. Excellenciád figyelmének nagyon megható tanubizonyosága az a gondolat, hogy ezekben a háborús napokban meghívta sajtónk képviselőit, látogassák meg ezt az országot, amelynek harca, annak értékét értékeljük és osztozunk benne. Ma nincs szó egy propagandaaktusról. Igaz ügyével Románia többet nyert nálunk, mint rokonszenvet: elragadtatásunkat!

Az Önök élet-halál harca, bár támadó háború jellegűt viseli, nem más, mint védelmi és elővigyázatossági szükségesség, melynek célja: elhárítani azt a veszélyt, mely Önöket fenyegetve, egész Európát veszélyeztetette.

— Elzöldt öt évvel előhírnökei voltunk ennek a kereszties hadjáratnak, melynek utján Önök az oly dicsőséges befejezéshez közelednek. Közös eredetünk mellett sorsközösségünk is hozzájárult ahhoz, hogy a bennünket összekötő kapcsolatok minél testvéresekben legyenek.

Semmi sem hozza jobban közelebb egymáshoz az embereket, mint a közös veszély és a

A román és spanyol sajtó képviselőinek baráti találkozója

Délután hat órákor a spanyol ujságírók látogatást tettek

a sajtóminiszteriumban Badauta Alexandru vezértitkárnál.

A vendégek tiszteletére Puscariu Mihai, a nemzeti filmhivatal igazgatója és Niculescu asszony több román filmet és filmhíradót mutatott be. Az ország csodálatos vidékei, valamint a román falusi ember bemutatása mély benyomást keltett a vendégekre. Öfelsége I. Mihai királynak és Elena anyakirálynénak, valamint Antonescu Ion tábornagy-államvezetőnek a filmhíradókban történt megjelenésére az ujságírók lelkesen tapsoltak.

Est nyolc órákor a sajtóminiszterium a Zissu-vendéglőben diszvacsorát rendezett, amelyen Badauta vezértitkár, Manuel Aldea sajtóattasé, Davidescu Gheorghe a külügyminiszterium vezértitkára, Cisek helyettes sajtóigazgató, Busuioceanu Alexandru a tanulmányi osztály igazgatója, Anastasiu Raul, Lecca Sergiu, Cotrus Aron, Seinescu Gheorghe, Mihailescu Titu, Corteanu A., Ionescu-Vion, Kerciu Gh., Davidescu N., Gherasi D., Paleologu Jack, Georgescu-Cocos, Po-

Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes látta vendégül a spanyol sajtó képviselőit, valamint a spanyol diplomáciai külképviselet vezetőségét. Megjelent a román politikai élet több előkelő személyisége is. Ez alkalomból Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes beszédet mondott:

Önök voltak a megnyitói ennek a szent háborúnak. Önök voltak az európai szellemiség kereszties hadjáratának uttörői a bolsevizmusmal szemben, azé a kereszties hadjáraté, melyet Hitler Adolf vezér és kancellár dicsőséges kezdeményezésére, Olaszország és a Duce áldozatai révén indítottak meg.

— Ma tehát, amikor a román győzelem a spanyol szemek előtt bemutatja a román történelem új lapjait, bizonyosak lehetnek abban, hogy itt

saját áldozataik és büszkeségeik tanubizonyosságával találkoznak.

Ezért meggyőződésem, hogy ha a közös mult egyesített bennünket, ha Traian császár egykor a spanyol és a román nép alapjait létrehozta, ha a jelen egyesít bennünket, ha faji egységünk megérteti velünk a megújulás szükségességét, akkor

a spanyol-román együttműködés folytán, mint új elem járhatunk hozzá Európa felépítéséhez.

Ime, ezért emelem poharam Franco tábornok excellenciája, a spanyol államfő egészségére, Spanyolország feljövésére, az új építőmunkára és a közös győzelemre!

Közös örökifejtés annak legyőződése

Etekitetben a Gondviselés mindenható keze megáldotta a román-spanyol kapcsolatokat. Ebben a magasos órában huszonegyezer spanyol az Önök oldalán harcol a Szovjet ellen. Elérkezik majd a nap, amikor a béke újjászületik Európában és a mi együttérzésünk megtermi gyümölcseit. E boldog pillanat előkészítése céljából, mint Excellenciád, én is nagy lépésnek tartom a mi külön kiküldöttein utazását az Önök elbájos vidékein, nagy lépésnek

a kölcsönös közeledés, megértés és együttérzés utján.

Honfitársaim azzal az élénk vágygal és lelkesedéssel jöttek, hogy minél többet megismerhessenek ebből az elragadtató Romániából, mely minden várakozásunkat felülmúlja s amitől minden érző lélek a legmélyebb benyomásokkal veszt bucsút. Ennek a megszívelendő élményekben gazdag utazásnak legjobb eredményébe vetett bizalommal emelem poharam öfelsége I. Mihai királyra, öfelsége Elena anyakirálynéra és Antonescu marsallra, aki Odessza előtt az önképzésnek babérait megújította, emelem poharam arra a tisztánlátó politikai szellemre, mely a vitéz és öntudatos román nép dicsőségének acélozója, valamint Excellenciád személyi boldogságára! Eljen Románia, Arriba Espana!

pescu-Telega és még többen mások.

A vacsorán Badauta Alexandru sajtóminiszteriumi vezértitkár a következő beszédet mondotta:

— A sajtó és a sajtóminiszterium ujságírók nevében, amely önképnél éppen úgy, mint nálunk a többi népekhez kapcsolódó kérdések és kötelek megszerzésének kifejezője, engedjék meg, hogy látogatásuk alkalmából megelégedésünknek adjak kifejezést.

— Jellemben és célkitűzésekben azonos két ország vagyunk, a földrészt szélső latin szárnyát képviseljük, mint ahogyan Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes országaink földrajzi és szellemi helyzetét jellemezte.

Most ismét — nem először a történelem folyamán — alkalmunk van egymásra találni.

Egymástól való távolságunkat közös eredetünkben folyó összekötő hid révén mindig az azonos rendről és összhangról alkotott gondolat kapcsolta össze. Műtán idehaza megismertek bennünket, megismerték intézményeinket és mindennapi törekvéseinket, megismerik milyen valóságosak ezek a hasonlatosságok. Vigyük magunkkal egy újonnan felemelkedett ország bizonyosságát — mint ahogyan Franco tábornok Spanyolországát felemelkedett — azét az országát,

amely áldozattal és kíméletlen harcban küzdött a jogokért és az új életformáért.

— Boldog vagyok, hogy biztosíthatom Önöket, hogy utazásuk végén, amelyet Romániában kezdték, karunk és utunk nyitva áll és Önöket várja. Azok a zsenge és egyszerű virágok, amelyekkel a falusi lakosság az ország határán Önöket fogadta, nem fognak elhervadni és annak a szeretetnek a bizonyítékai maradnak, amelyeket Románia falvai és városai Önöknek kívánnak nyújtani.

— A román sajtó nevében emelem poharam a hős Spanyolországra és vezetőjére, az Ön egészségére, kegyelmes uram, aki oly fiatalos lelkesedéssel csatlakozott a spanyol ujságírók csoportjához és az Önök egészségére, szeretet kartársaim,

akik a spanyol célkitűzések és esznek leg-

hivatottabb kifejezői

— azoknak a célkitűzéseknek és eszméknek, amelyek a mieinkkel azonosak.

Berlini nyilatkozat az olasz-horvát jóviszonyról

Berlinből jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy a sajtóértékelésen a Wilhelmstrasse egyik magasrangú tisztviselője megelégedett egy semleges állambeli ujságírók ama kísérletét, hogy elhívta, Horvátországra vonatkozóan nincsen meg a nézetegység Berlin és Róma között. A „Stockholms Tidningen” című svéd ujság tudósítójának állításáról van szó, amely szerint az olasz kormány a horvát követ-ségek bejárását kérte volna a német kormánytól, mert azok — ugyancsak a tudósító értesülései szerint — olaszellenes tevékenységet fejtettek volna ki. Ez a hír — mondotta a magasrangú német tisztviselő — teljes egészében kitalált. A svéd ujságíró könnyen meggyőződhetett volna, hogy a berlini horvát követség és olasz nagykövetség között rendkívül szívélyes a kapcsolat.

Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenegyedik napi eredményei

Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenegyedik napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb nyereményeket:

Százezer leit nyert a 7826, 24.351 és 41.312 számú sorsjegy.

Hatvanezer leit nyert a 7489, 20.275, 46.640 és 23.893 számú sorsjegy.

Ötvenezer leit nyert a 19.735, 24.206, 55.246, 18.321, 39.165 és 42.989 számú sorsjegy.

Negyvenezer leit nyert a 21.951, 64.088, 47.172, 8037 és 60.260 számú sorsjegy.

Huszonezezer leit nyert az 51.694, 64.405, 43.435, 36.415, 44.713 és 6344 számú sorsjegy.

Huszezer leit nyert a 16.451, 10.350, 57.035, 30.416, 52.778, 65.203, 7800, 11.916, 26.120, 37.961, 26.197, 32.273, 58.424, 62.075, 62.373, 18.319, 13.209, 1731 és 30.524 számú sorsjegy.

A fentiekben kívül még számos nyereményt huztak ki egyenkint tizenötezer, tízezer, hatezer és ötezer leies nyereménnyel. A húzás tovább folyik.

FORUM ARAD — Telefon 20-10 a nagyfilmek színháza

Kolnap premier!

L. M. MONTCOMERY
Régenyének világsikert a rajtolt filmváltozata

Aszeles jegenyefák Annája

A főszerepekben amerika legkitűnőbb filmszínész gárdája

Anne Shirley
James Ellison
Joan Carrol
Diákoknak engedélyezve

Ma visszavonhatatlanul utóljára!
Városunk utóbbi évek legnagyobb filmsikere! WALT DISNEY halhatatlan operája filmen!

Pinocchio

Egy élő fabábu csodálatos kalandjai

Műsoron kívül a legújabb O. N. C. és UFA háborús híradók. Előadások 3, 5, 7, 15 és 9, 30 órákor.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön hához való kézbesítéssel együtt havonta 50.—
 lel, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre
 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
 évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre
 48.— pengő.

Intézményeknek, közhivataloknak és közüzemeknek, 5/6
 arányú ártámogatással, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a reades
 előfizetési díj kétszerese.

Gyzenhat millió facemete
a Szaharában

Az afrikai gyarmatosok meggyelték, hogy a Szahara sivatag egyre jobban Dél felé nyomul és a forró, száraz homoktenger e félelmetes előnyomulásáról ilyen és hasonló címek alatt adtak hírt a nagy napilapok. „A Szahara megtámadta a gyarmatokat”, „Nyugat-Afrikát fojtogatja a homok”, „Veszélyben Szudán, az Aranypárt”, „Nigéria és a Csád-tó környéke”. Föltevéis, hogy Nyugat-Afrika elhomokosulásának oka az őserdők lassu elpusztításában rejlik, hiszen a bensülöttek mezőgazdasága voltaképpen már évszázadok óta az erdők pusztításából áll. A sivatag vándorlásának és betörésének első jele az, hogy a növények egyszerre szántóvető bensülöttekből állatnényszéttörőké válnak. Kecskéket és juhokat tartanak és a kecskék megrágják a fejlődő facemetéket, úgyhogy rövidesen elpusztulnak a fák és a növényzet a sivatag szomszédos vidékén és a homok terjedésének mi sem állja útját. A homokhegyek rohamát egy óriási kiterjedésű erdővegetet ültetésével igyekeztek megakadályozni. E célra 1370 mérföld hosszú és hét-ésfél mérföld széles erdőültetés lenne szükséges. Kiszámolták, hogy e terület fásításához 15.914.000.000 facemete kell.

— Olasz újságíró megleghangu méltatása Észak-moldováról. Rómából jelenti a Rador: Guido Lőrira Olasz újságíró a Tevere című újságban „Északmoldovában” címmel érdekes cikket írt. Ebben a meglátogatott vidék néprajzi jellegét vázolja, majd a zsidóknak a bolsevista uram alatti helyzetéről ír. Azután Cernauti történelmet ismerteti és ugyanakkor a város képét is adja. Cikkében a meglátogatott falvakról is beszámol. Itt — írja az újságíró — beszélgettem földművesekkel, akik ismertették a bolsevista megszállítás alatti szenvedéseket. Ilvenformán megállapíthattam, hogy a bolsevistáknak az egy év alatt egválatlan nem sikerült megrendíteni a román földműves vallása, a tulajdona és családja iránt érzett mélyszéles szeretetét. Embertani szempontból az volt a benyomásom, hogy itt, mint Erdélyben is, a régi dákörömán adottságok rendkívül tisztán fennmaradtak. A helyi fajnak rendkívül büszke és önérzetes nemzeti jellege van, amely évszázadokon keresztül hozzászókat a román földet védő harcokhoz. Nyelvezete rendkívül tiszta és nem mutat jelentősebb szláv befolyást. A bolsevistáknak ama állítása tehát, amely szerint etnikai elv alapján követelték maguknak ezt a földet, teljesen téves és hamis. Landra a cernauti Nemzeti Színház megnyitásának ünnepségét ismertette azt írja, hogy ez az ünnepség a román és keresztény érzelmei megható megnyilvánulása volt. Ez a színház est a nemzeti érzelmeknek adott kifejezést és alkalmat nyújtott az olasz újságíróknak arra, hogy néhány szép román zenészmot meghallgasson. Nehéz szívvel távoztam Cernautiból, és váltam el a jó román földművesektől, akik rendkívül meghatottak voltak, amikor megmondtam nekik, Rómából jöttem, hogy megismerjem őket és másoknak is beszámolhassak róluk — fejezte be cikkét az olasz újságíró.

— Amerikai hír Japán légierejéről. Stockholmból jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy a Washingtonból érkezett hírek szerint északamerikai szakértők, akik a Japán és Egyesült Államok közötti esetleges konfliktus lehetőségével foglalkoznak, ötézerre becslik azoknak a repülőgépeknek a számát, amelyet a japánok az Egyesült Államok flottája ellen felhasználhatnak.

— A fényezett gyümölcs. Kaliforniában a citromot és egyéb gyümölcsöket vékony parafinréteggel vonják be és aztán egy gép segítségével polirozzák. A vékony parafinréteg megakadályozza a gyümölcs üszszaszását, víztartalmanak elpárolgását és kórokozó gombák, élősködők keletkezését. Mindezeket kívül pedig a parafinnal fényezett gyümölcs sokkal szebb is, mint a természetes.

Huszonötezer horvát hadifogoly hazatér

Diákok tesiórszázada alakul Zágrábban — Vasutas polgárőrség vigyáz a vasúti forgalomra — Az erdősegekbe menekült lakosságnak vissza kell lénie

Fényes ünnepséget tartottak Zágrábban, a felső-
 városi Szent Márkus templomban. Halaadó istentisz-
 tetet volt, mert immár félesztendeje annak, hogy Pa-
 velics Ante dr. államvezető visszatérhetett hazájába
 és feltámadt Horvátország ismét szabadá vált
 földjére lépett. Együttal azt is ünnepeleék, hogy éppen
 tíz esztendeje volt annak, amikor az államvezető ellen
 merényletet kíséreltek meg és akkor szerencsésen
 megmenekült.

Pélére tartózkodik Pavelics Ante dr. államvezető
 a felszabadult Horvátország szabad földjén és a hat
 hónap alatt sokminden történt az újjáalakított hor-
 vát állam belső rendjét illetőleg és a rendezés sok ágá-
 ban még egyre folyik a nagy munka. Kiterjed az ál-
 lamvezető foglalkozásainak figyelmé mindenre, ami az ál-
 lam megszervezésében fontosnak látszik és elis-
 meréssel van mindazok irányában, akik az állam me-
 galapozásában közreműködtek. Ez világlik ki abból a
 megtiszteltetésből is, melyben a horvát főiskolai hall-
 gatásokat részessítette. Pavelics Ante ugyanis most tör-
 vényt írt alá, amelyben elismerésének a meghatározot-
 tabb formában ad kifejezést és különösen az Ustzasa
 főiskolai alakulataira vonatkozik ez, amelyeknek az új
 horvát állam kialakítása alkalmával tanusított ön-
 feláldozó közreműködését szegezi le a törvény. Az ál-
 lamvezető elismerése továbbmegy, mert a most hozott
 törvényt szerint

az Ustzasa-diákalakulatot besorozták a hor-
 vát államvezető testőrségébe és a diákok en-
 nek a testőrségnek egyik századát alkotják.

Diákok a testőrségben! A törvényt amellett arról
 is gondoskodik, hogy a testőr-diákokat szükségtelen-
 ül ne vonják el a tanulmányaiktól. Az egyetemi elő-
 adások már megkezdődtek és nem érdekel az, hogy az
 ifjúság intenzíven ne készüljön fel a jövőre. A
 diák-testőrséget ezért egylőre a gárdaezred tartal-
 lékszázádnak nyilvánították, az előadások az egye-
 temen zavartalanul folynak, a diákok látogatják is
 ezeket az előadásokat, de amellett testőrök is.

Az ország forgalmának biztonságát előzoza egy
 másik törvény. Ennek alapján az Ustzasa-szervezetek
 különleges csoportját vasutasokból szervezték meg.
 Ez a szervezet tulajdonképpen vasutas-polgárőrség.
 Feladata a horvát vasutak biztonságát és egyben a
 vasúti forgalom zavartalan menetét fentartani.

Nagy várakozás előtt most meg Horvátországban
 a hadifoglyok hazatértét.

Huszonötezer horvát hadifogoly tér vissza
 hazájába.

Ezek a volt jugoszláv hadsereg egyes alakulatainak
 tagjai voltak és fogságba kerültek. Zágrábi jelentés

— Szovjet tiszték véleménye az amerikai hadse-
 regről. Stockholmból jelenti a Rador. A Stefani-iroda
 közlése szerint három szovjet tiszt, akik visszatérve
 az Egyesült Államokból átutaztak Londonon, kijelen-
 tetta, hogy az Egyesült Államok szárazföldi hadsere-
 gének felfegyverzése elégtelen, ezenkívül az amerikai
 szárazföldi csapatok kiképzése is rossz.

— Gyásztisztviszlet Cioban Silvius ügyvéd
 lelkiüdvéért. A hősi halált halt Cioban Silvius timi-
 soarai ügyvéd, Cioban Pompiliu dr. ügyvéd és a ház-
 tulajdonosok egyesülete elnöke fia, lelkiüdvéért
 szombaton, október 25-én délelőtt tizenegy órakor a
 gyárvárosi román templomban gyásztisztviszletet
 lesz, amelyen a háztulajdonosok egyesületének vezet-
 sége testületileg résztvesz.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epe-
 hajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székreked-
 és, bélrnyoheség, rossz emésztés, gyomorron-
 tás felfuodás, gyomor- és bélfájdalmaknál tel-
 jes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 30 lei. Min-
 den városi és vidéki gyógyszerárban és dro-
 gériában kapható.

— Munkaadók figyelmébe. A timisoarai beteg-
 segélyező pénztár közli, hogy az új betegsegélyező
 könyveskében az eddigi adatokon kívül még a biz-
 tosított alkalmazotti születési adatait is be kell ve-
 zetni. Ezért felszólítják a vállalatokat és munkaadó-
 ka, hogy a könyveské kiállítását kérő kimutatók-
 ban tüntessék fel a biztosított alkalmazott születési
 évét, hónapját és napiát.

— A növényi fejlődés gyorsítása. Hogy a növé-
 nyek növekedési idejét rövidebbé tegyék, különböző
 eljárásokat dolgoztak ki. A buzamagvakat bizonyos hő-
 mérsékleten vízzel kezelik, majd megszáritják őket.
 A krumplót drótra fűzik és 20—30 napon át száraz
 levegőn 20 fokos hőmérsékleten fénváltásnak teszik
 ki. Ilven módon sikerült a növények tenyésztési idejét
 jelentősen lerövidíteni. Ilven módon ezek a növények
 még igen zord éghajlat mellett is beérnek olyan vidé-
 keken, ahol különben roppant rövid a tavasz és a nyár
 és buzát például még a magasabb hegyvidékeken is
 sikerrel lehet termeszteni.

szerint Horvátország berlini követsége mar megáll-
 podott a horvát nemzetiségű hadifoglyok hazatérésére
 vonatkozólag és hazaszállításuk a legközelebbi jöve-
 ben várható. Az ötezer főnyi első csoport talán mar
 utban is van és ha lehetséges, még ebben a hónapban
 lebonyolítják az egész akciót. Lesz öröm, huszonötezer
 családban...

Bosznia egyes vidékein még külön intézkedé-
 sekre van szükség, hogy az életet rendszeres mederbe
 tereljék. Az államvezető megbízásából a földművelés-
 ügyi miniszter Sarajevóban járt és ott öt boszniai já-
 rás lakosságához felhívást intézett. Ebben a kormány-
 nyomatékosan felhívja a lakosságot, hogy térjen
 vissza falvaiba és haladéktalanul fogjon hozzá az ősz
 mezőgazdasági munkálatokhoz.

A lakosság, amely a garázdálkodó bandák
 terrorja elől az erdősegekbe menekült, nyu-
 godtan visszatérhet és köteles beszoigáltatni
 a fegyvereit.

Annál is inkább megteheti ezt — mondja a felhí-
 vás, — mivel a független Horvátország kormánya a
 hadsereggel egyetemben szavatol a hazatérők vagy-
 ónának sértetlenségéről és a csendőrség, valamint az
 Ustzasa-alakulatok már meg is kapták a kellő utasi-
 tásokat. Ahol a bandák garázdálkodásai folytán káro-
 sodások történtek, a hatóságok igyekeznek a házakat
 még a hideg beálta előtt újra felépíteni. Addig az
 asszonyokat a gyermekeket a szomszédos falvak-
 ban helyezik el. A felhívás igen határozott és a ki-
 tűzött időpontra tuj már azok ellen fordulnak, akik
 nem térnek vissza az erdősegekbe. Aki — mondja
 továbbá a felhívás — ennek közzétételétől számított
 öt napon belül nem jelentkezik a kerületi előljárássá-
 nál és továbbra is az erdőben marad, mint a garáz-
 dálkodó bandához tartozó, vagy azokat támogató,
 rögöntető bíróság elé kerül és agyonlővik, tekintet
 nélkül arra, hogy fegyveresen fogták-e el, vagy anél-
 kül. Ez a felhívás az utolsó figyelmeztetés az érdeklét
 falvak népeinek.

A horvát állam figyelmé körébe vonja végül a
 külföldön tartózkodó horvátokat is. Zágrábi jelentés
 szerint már

a napokban megkezdí működését a zimonyi
 horvát rádióleadó.

Rövidhullámú adóállomás lesz ez és közvetítesej első-
 sorban az Észak- és Délamerikában élő kivándorolt
 horvátoknak szólnak.

Kis helyzetkép a független horvát állam szerve-
 zése idejéből, amikor épen féltizeneteie annak, hogy
 az államvezető Horvátország szabad földjére lépett.

— A timisoarai háztulajdonosok egyesülete tag-
 jainak figyelmébe. A timisoarai háztulajdonosok
 egyesülete közli, hogy november hónapban irodáját
 delután is nyitva tartja. A hivatalos órák délelőtt
 félkilenc és egy óra, delután félnégy és hat óra között
 lesznek. Felvilágosításokkal a délelőtti órákban, jog-
 tanács al pedig csak délelőtt fél tizenkettőtől kezdve
 szolgálunk.

— A javítást igénylő gépkocsik üzembelyezé-
 sére vonatkozó határidő meghosszabbítása. A timi-
 soarai rendőrség formali osztálya közli, hogy a meg-
 javított gépjárműveknek a rekvirálás alóli mentesse-
 gével kapcsolatban a megjavított gépkocsik üzembelyezé-
 sének időpontját november 15-ig meghosszab-
 bitották. Az ilyen gépkocsik tulajdonosai a hadkiegészít-
 zítő parancsnoksághoz benyújtott kérvényhez mellé-
 keljék két példányban a leírás arról, milyen javításo-
 kat kell végezni gépkocsijukon a gummiok kívül. A
 javítás elvégzése után az üzembelyező gépkocsikat el-
 lenőrzés céljából be kell mutatni a hadkiegészítő pa-
 rancsnokságnak.

— Zsidó alkalmazottak szabadságpénzének befi-
 zetése. A timisoarai betegsegélyező pénztár közli, hogy
 a hivatalos lap ez év október 2-án megjelent 223. szá-
 mában közölt 864. számú törvény rendelkezései alap-
 ján a munkaadók legkésőbb november elsejéig kötele-
 sek a betegsegélyező pénztárnál befizetni a zsidó alkalm-
 azottaknak járó szabadságpénzt. Amennyiben ezt
 elmulasztanák, a szabadságpénz kétszeres összegével
 lesznek megbírságotva.

— A tengeren több eső esik. Vizsgálatok meg-
 állapították, hogy a Földre évente 511 billió liter eső
 esik le, ebből a szárazföldre 19 százalék, a tenge-
 rekre pedig 81 százalék jut, holott a szárazföld boly-
 gónknak 29 százalékát teszi ki. A szárazra tehát
 aránytalanul kevesebb eső esik, mint a tengerekre.
 A Föld légkörében uszkáló felhők víztartalma nem
 kevesebb, mint 12.300 köbkilométer, évente 41-szer
 kell tehát ebből az esőnek leesnie és új felhőknek kép-
 ződnie, hogy az egész Földön leesső csapadék mennyi-
 ségét kiadja. Átlagban kilenc napig tart tehát, míg a
 Föld vízeiből felszálló pára eső formájában újra le-
 esik a Földre.

— A nagyvezérkar közleménye a gyalogosok éjszakai közlekedéséről. Az aradi városi légvédelmi hivatal ismerteti a nagyvezérkarnak a gyalogjárók éjszakai közlekedésére vonatkozó közleményét, amely így hangzik: A nagyvezérkar megállapította, hogy a gyalogosok az éjszakai közlekedésre vonatkozó rendelkezéseket és közleményeket nem tartják be s ezáltal akadályozzák a forgalmat és baleseteket idéznek elő. A járókelők erős fényű zseblámpát használnak, amelyre a szembejövő járművek vezetőinek szemébe világítanak és ezáltal balesetet idéznek elő, továbbá az uttesten közlekednek, ahelyett hogy gyalogjárón maradvannak. Ezért a nagyvezérkar elrendeli a következőket: Zseblámpát csak kékszíni celofánpapírral bevonva lehet használni és csakis akkor, amikor arra szükség van, a fényt csak lefelé szabad irányítani és legfeljebb két méter távolságba anélkül, hogy a szembejövő járművek vezetőinek szemébe világítsanak. Légvédelmi riadók tartama alatt a zseblámpák használata szigorúan tilos. Egyik gyalogjáróról a másikra egyenesen és a legrövidebb vonalban kell áthaladni, a piactereken pedig azt megkerülve. A fenti utasítások október 4.-től azokon a helyeken léptek életbe, ahol a légvédelmi intézkedéseket alkalmazzák. Az intézkedéseket be nem tartó személyeket a rendőrségre kísérik és jegyzőkönyvet vesznek fel ellene, hogy a légvédelmi törvény alapján hadbíróóság elé állíthatassák őket.

— **Étolajosztás Aradon.** Megírtuk hogy Aradra nagybűnyű étolaj érkezett amelynek kiosztását már megkezdték. Az intézmények és a betegek akik étolajat kértek, azt az Aracom cégnél vehetik át. A fogyasztókörözés részére azok a kereskedők árusítják az étolajat, akik cukrot is árulnak. Az étolaj kiszolgálása a régi rendszerű cukorjegy alapján történik éspedig minden családfő után egyegyed liter étolajat mér ki a kereskedő.

— **Orvosi hír.** Dr. Szabó Zoltán belgyógyász-fogorvos újra rendel. Brasov, Str. Regele Mihai 9. sz. Délelőtt 10—12-ig és délután 4—6-ig. Lakás: Matei Basarab 19. sz. Telefon: 16-65.

— **Aradon jelentkezniük kell a légvédelmi alakulatok tagjainak.** A belügyminisztérium és a légvédelmi parancsnokság vonatkozó rendelete alapján a légvédelmi alakulatokba sorozott személyeknek (riasztó-parancsnokság, körzetparancsnokok, felügyelőcsoportok, fertőtlenítő állomások, segélynyújtási állomás, laboratórium, első segélynyújtási alakulatok, romeltakarító csoportok stb.) jelentkezniük kell az aradi városi légvédelmi (MONT) hivatalban, 66-os szobában munkanapokon d. e. 10 és 1 óra között az alább megállapított sorrendben: 27-én hétfőn az A. B. és C. betűvel kezdődő nevek, 28-án a D—L betűsök 29-én az M—R betűsök és 30-án az S—Z betűvel kezdődő nevek jelentkeznek. Akik a részükre kijelölt napon nem jelentkezhetnek, azok 31-én vagy november 1-én kötelesek jelentkezni. Jelentkezni kell azoknak a személyeknek, akiknek rekvirálási parancsuk (Ordin de rechizitie) és az aradi hadkiegészítő parancsnokság által az 1941-22 évre kiállított behívójuk van. Azoknak a személyeknek, akik nem a fent felsorolt, hanem más alakulatok tagjai, a jelentkezéskor magukkal kell vinniük a más hatóság vagy intézmény részére kiállított rekvirálási parancsot, hogy esetleg más személlyel helyettesítsék őket.

— **Az aradi üzletek új zárójára.** Az aradi munkaügyi elügyelőség közlése szerint Aradon az üzletek, a kereskedelmi és ipari vállalatok, fogyasztóhelyiségek és borbélyüzletek új zárójára a következő: A kereskedelmi és ipari vállalatok hetenként legtovább 48 órát dolgozhatnak. Az élelmiszer-kereskedések reggel félnyolcig nyitnak, délelben 13 órakor zárnak, délután pedig 3 és 8 között tartanak nyitva. Fogyasztóhelyiségek és bodegák, amelyeknek nincsen italmérési engedélyük, hétköznapokon este félházig vasárnaponként és ünnepnapokon pedig déli 12 óráig tartanak nyitva. Minden más üzlet reggel 8 órakor nyit és délelben 4 órakor zár. délután pedig 3—6 óráig tart nyitva, míg szombaton és ünnepnap előtti napon 7 óráig tart zár. A textilnagykereskedések reggel 8 órától déli 2 óráig tartanak nyitva. Borbély- és fodrászüzletek reggel félnyolctól déli egy óráig, délután félházig este félnyolcig tartanak nyitva, szombaton és ünnepnap előtti napon pedig este 9 órakor zárnak.

Az aradi zsidó ingatlan-perben valamennyi vádlottat elítélte a törvényszék

A nyolc nap óta folyó aradi zsidó ingatlan-perben a vádlottak és tanúk kihallgatása után a perbeszédre került sor. A vád képviselője valamennyi vádlott súlyos megbüntetését kérte, míg a védőügyvédek védenecik ártatlanságát hangoztatták.

Tegnap számunk lapzárta után hirdettet ítéletben a bíróság mind a tizenegy vádlottat büntőnek találta és a következő büntetéseket mondotta ki:

Popovici Ioan közjegyzőt, aki a kérdéses adásvételi szerződéseket elkészítette, illetve előrelátta, három évi fogházra, Windholz Béla dr. orvost, az aradi Therapia szanatórium tulajdonosát és feleségét egyenkint másfél évi fogházra. Cosa Teodor Asztra-gyári tisztviselőt, aki a szanatóriumot

megvette, egy és fél évi fogházra, Filip Iustin volt nagyváradi ügyvédet egy és fél évi fogházra, Rácz Sándor jr. aradi ügyvédet egy évi fogházra, Iványi Menyhért aradi cipőkereskedőt és feleségét, aki ugyancsak előrelátta a szerződéssel adta el házát, egyenkint tíz hónapi fogházra, Gubitzer Klárát, aki Iványi házát megvette, egy és fél évi fogházra, Kornis Zsigmondot tíz hónapi fogházra és végül Szömörkényi Rezső építész, aki Kornis házát megvette, másfél évi fogházra ítélte. A vizsgálati fogságban eltöltött betvenhat napot a bíróság beszámította a büntetésbe.

Az elítéltek védői kérték védenecik óvadék ellenében történő szabadlábra helyezését.

— **Krisztus Király ünnepe az aradi minorita templomban.** Krisztus királyságának ünnepét megelőzőleg az aradi minorita templomban három napos tridumot tartanak, amely csütörtökön este kezdődött. Egynegyedik órákor rózsafüzérjátogatás volt, amelynek végétével 7 órakor Vass Tibor dr. Krisztus valóban király? címmel szentbeszédet mondott. Ma, pénteken ugyancsak egynegyedik órákor kezdődik az ájtatosság, amelynek végétével P. Molnár Ambrus Krisztus az értelem királya címmel prédikál, szombaton pedig ugyanabban az időben tartandó ájtatosság után P. Oláh Ferenc Krisztus a család királya címmel mond szentbeszédet. A szentbeszédet végeztével litánia és áldás lesz, amely alatt P. Karácsonyi István vezetésével a Jézus Szíve énekar énekel. Szombaton este 9—10-ig éjszakai szentségimádás lesz P. Oláh Ferenc vezetésével. Az elmélkedéseket F. Sizmman Gedeon mondja. Vasárnap, Krisztus király ünnepe tiszórai nagymisén P. Sizmman Gedeon mond szentbeszédet Krisztus a szívek királya címmel. Ugyanaznap este P. Mezey Tibor prédikál Krisztusról, az örök élet királyáról.

— **Aradon elhunyt nyugdíjas állami iskolai igazgató.** Dirlea János hatvanhárom éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Temetése ma, pénteken délután három órakor lesz a felsőtemető hatottasházában.

Rendeltörvénnyel három évi közszolgálatra köteleztek minden mérnököt

Bucurestiből jelenti a Rador: A hivatalos lap szerdai számában a következő rendeltörvény jelent meg:

1. szakasz. Az országban levő műegyetemek, valamint valamely külföldi műegyetem, vagy műszaki főiskola okleveles mérnökei, akik a mérnöktestület tagjai, kötelesek az államnái, illetve más állami intézménnyel három évet szolgálni. Azok részére, akik főiskolai tanulmányuk alatt ösztöndíjat élveztek, a kötelező közszolgálat öt év.

2. szakasz. A mérnöktestület dékánja minden hónap elején kimutatást készít az előző hónapban beiratkozott tagokról, feltüntetve szakképesítésüket (építész-mérnök, gépész-mérnök, stb.) A kimutatást a hivatalos lapban történt megjelenése utáni harminc napon belül értesítik az illető testületet a kijelölt személyről.

3. szakasz. Amennyiben a fenti határidőn belül egyetlen közhatóság sem kíván szerződteni mérnököt az illető testületből, a dékán bizonylatot állít ki a foglalkozás gyakorlásáról.

4. szakasz. A 2. szakaszban felüntetett határidő letelte előtt a testületi tagok csak közszolgálatnál tölthetnek be állást.

5. szakasz. Azt a mérnököt, aki nem hajlandó közszolgálati éveinek kitöltése végett jelenlegi állását elhagyni, felfüggesztik a mérnöki gyakorlat folytatásától. A felfüggesztést az illető minisztérium, vagy közintézmény kérelmére a testületi dékán mondja ki.

6. szakasz. A rendeltörvény intézkedései a törvény életbelépte után beiratkozott mérnökökre vonatkoznak.

— **Aradi katonai előképzős ifjak figyelmébe.** Az aradi katonai előképzős alfelügyelőség közli azokkal az 1945. és 1946. korosztályba tartozó ifjakkal, akiket alkalmatlannak találtak a katonai előképzős szolgálatra, hogy pénteken reggel nyolc órakor orvosi felülvizsgálatra tartoznak jelentkezni. A nem középiskolai tanulók az illetékes kerületi rendőrségen, míg a diákok az iskolában jeleznének, ahonnan kiküldött kíséretében mennek orvosi felülvizsgálatra. A jelentkezők vigyék magukkal orvosi bizonyítványukat is.

— **Francia orvosprofesszor tragikus halála.** Párisból jelenti a Rador: Lobligeois dr. francia orvosprofesszor és radiológus meghalt. A professzornak már 1926-ban amputálnia kellett egyik karját, a rádium által okozott sebek miatt, de felgyógyulás után folytatta tevékenységét, míg tavaly a másik karját is elvesztette. Lobligeois hatvanhét éves volt és negyven éven keresztül foglalkozott a rádióaktív anyagok tanulmányozásával.

— **Felhívás.** Az aradi neolog és ortodox zsidó hitközség vezetősége értesíti tagjait, hogy az 1595—1941 számú rendelet alapján minden zsidó családfő, vagy ennek akadályoztatása esetén egy családtag köteles jelentkezni az öregek otthona Greceanu-utca 17. szám alatti helyiségében. A jelentkezés időpontja október 25-ének délelőtti 11 órája. A jelentkezésre mindenki hozzon magával egy-egy pár meleg férfikesztyűt, férfiharisnyvát és mullovert. A fenti hofmiknak gyapjuból készítettnek kell lenniük.

Teke sport

AZ ARADI VÁROSBAJNOKSÁG VÉGKÜZDELMEBEN

Vasárnap bonyolítják le az Arad városi tekecsapatbajnokság utolsóélti fordulóját, mely már a bajnokság végküzdelmét jelenti, bár úgy a Prietenii, mint a Tricolornak egy-egy elmaradt mérkőzése is hátra van még. A két elővasnák most nemcsak minden pont, de minden fa jelentőségű, mert bár a Prietenii két ponttal vezet, a tekejáték szeszélyes volta könnyen megfoszthatja ettől a két pont előnyétől és akkor egyenlő pontszám esetén, az elért fa határozza meg a sortrendet.

A nyolcadik fordulóban a Prieteninek jutott az erősebb ellenfél, a Metalurgist, mely állandóan kétszázon felüli eredményeivel bizonyította nagy taróli erejét. Vasárnap a vasasok otthonában a „Farkasveremben” lesz a játék, ami még inkább nehezé teszi a „Barátok” küzdelmét. A Tricolor is idegenben játszik a Transilvaniával és ez a pálya inkább a Transilvaniának otthonos. Érdekes lesz még a feljövölt Infratirea küzdelme az otthonában játszó Fortuna ellen és a Crisana—Rapid küzdelem is. A Macelari e héten a Gutenberg ellen játszik bemutató mérkőzést a Fortuna-pályán.

A vasárnapi mérkőzések időrendi beosztása a következő:

Metalurgistul—Prietenii 17 óra, bíró: Colonic.
Transilvania—Tricolor 18 óra, bíró: Terbancea.
Fortuna—Infratirea 18 óra, bíró: Nicoara.
Crisana—Rapid 16 óra, bíró: Nicoara.
Gutenberg—Macelari 11 óra, bíró: Polianszky.
A további mérkőzések a nélválasztók.

Ügyeletes gyógyszerárak

Pénteken, október 24-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Kárpáti (a villamos állomással szemben), Földes (Eminescu utca) és Rozsnyai (Avram Iancu-tér).

Mczi

Pénteken a mozika műsora Aradon a következő: Corso: Alcazar ostroma (spanyol film). Forum: Pionchio. A színházban a fabábu csodálatos kalandjai (amrikai film).

CORSO (ARAD)
Tel. 25-64

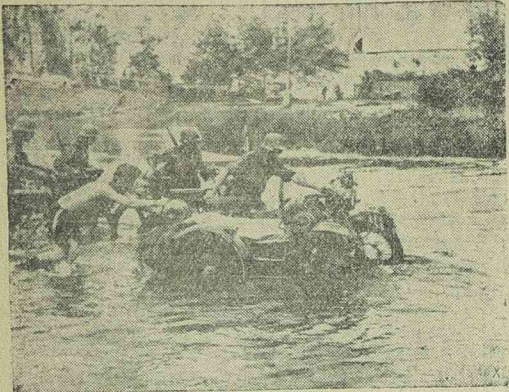
Előadások 3, 5, 7, 15 és 9:30-kor

Közkívánatra ma utolsó nap! A spanyol filmgyártás diadalmas filmje:

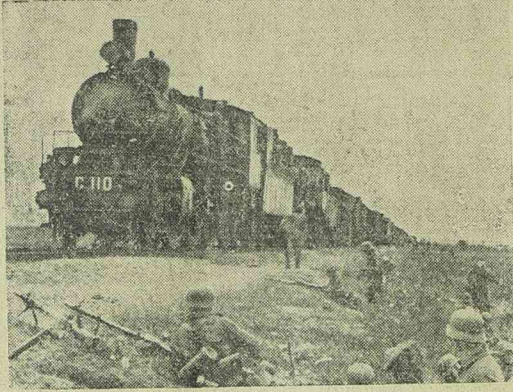
ALCAZAR OSTROMA

az emberi hősiesség, hazaszeretet és a szerelem gyönyörű epicsza

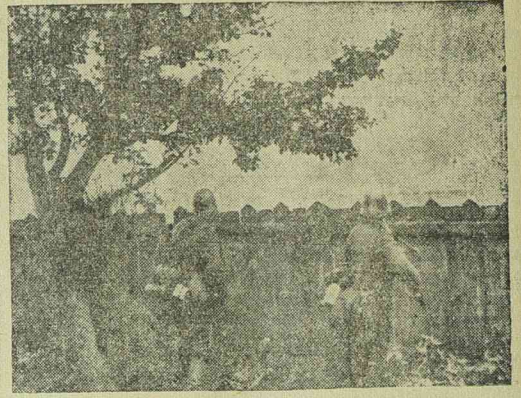
Mirabelle Bellin, Maria Denis, Fosco C. t. ti. Legújabb O. N. C. hirdető

Német motorkerékpárosok átkelnek egy folyón a keleti fronton

Német csapatok zsákmányul ejtettek egy szovjet tehervonatot

Német járőr előrenyomulása közben

Ultraviolett sugarak a bűnügyek felderítésénél

Egy rendőrségi szaklap érdekes cikkben számolt be arról, hogy bűnügyek felderítésénél milyen sokféle területen alkalmazták az ultraviolett sugarakat. Nemcsak méreggel elkövetett gyilkosságok kinyomozásánál játszanak rendkívül fontos szerepet az ultraviolett sugarak, hanem okmányok és bankjegyeknek hamisított voltát és csekkeken való radiózást is azonnal elárulják. Láthatatlan titkos írásokat és ujjlenyomatokat láthatóvá tesznek és segítségével könnyen meg lehet különböztetni a hamis drágaköveket a valódiaktól, embervért az állatjéértől. Az ultraviolett sugarak az élelmiszerhamisítás terén is kitűnő szolgálatot tesznek: meg lehet állapítani velük, vajjon a kolbász jó hússal, vagy pedig olcsó hulladék hússal van-e megtöltve. Friss husnak a romlottól és margarinnak a vajtól való megkülönböztetését is első pillantásra lehetővé teszik az ultraviolett sugarak, melyek kitűnő segítő társnak bizonyultak a rendőrség számára.

— **Előkelő esküvő Tokióban.** Tokióból jelenti a Rador: Az NTI közt, hogy szerdán reggel a császári palotában folyt le Takahito Mijyaka herceg, a császár fiúvérének esküvője Masanaki Talaga vicomte leányával. A lakosságnak egy ágyulóvész jelezte a házasság megkötését. A házasságkötési szerződés ünnepélyes befejezése után Toyo tábornok, miniszterelnök, a kormány tagjai és számos előkelőség jelent meg a palotában, hogy kifejezze szerencsés kívánatait a hercegi párnak.

— **A világ ledrágább zárandokutja.** Egy achemedabadi gazdag hindu elzárándokolt Palatinába, a Jain-szekta szent helyére s ez a zárandokut kerekben egymillió rupiájába került. Hat hétig utazott zárandokutján és karavánjában ötezer ember, két elefánt, 890 hivalfogat, 50 lovaskocsi, 50 autó, 250 testőr és 50 rendőr vett részt. A karaván 800 sátrat vitt magával és 40 helyen ütötte fel sátrait. A zárandok maga aranyból és ezüsből készült kocsin ült és szinezüst oltárt vitt magával. A Palatinai istenképnek a gazdag hindu egy százezer rupiát érő briliánsékszert és egy ugyanannyit érő koronát vitt. 800 esztendő óta nem volt ilyen nagyszabású zárandokut Indiában.

— **A narancsnedv egészséges.** Vannak emberek, akik ellenszenvvel viseltetnek minden konzervált gyümölcs iránt, abban a hiszemben, hogy az egészségre ezek nem hasznosak. Orvosi vizsgálatok beigazolták, hogy a tápszerek vitamintartalma érintetlenül marad, ha a konzerválás szakszerűen történik. Ismeretes, hogy a citrom és a narancs különösen gazdag C-vitaminban. A narancsnedvnek egészen kis mennyisége elegendő ahhoz, hogy megvédjen bennünket a skorbut ellen. Megállapították azt is, hogy a narancsnak ez a skorbutellenes hatása érintetlen marad, ha a gyümölcsöt hűtőházban megfelelő hőmérsékleten tartják.

GYERMEKFELVÉTELEK

Orion és a műtermében
Portrék
művészi kivitelben
juttányos áron készülnek

Foto Studio

ENGEL ENDRE

fényképezési műtermében

Timişoara l. Piața Libertății 4 sz.

TELEFON: 34—30

= KÖZGAZDASÁG =

A belföldi gyapot zárolása

A saját ültetvényrel rendelkező gyárak és a feldolgozó vállalatok bejelentési kötelezettsége

A közellátási államtitkárság rendeletet adott ki, amelynek értelmében gyapottermelők és egrenátlan gyapotkészletek birtokosai azonnal a termés betakarítása után kötelesek a földművelésügyi minisztérium hivatalos átvevőinek megállapított áron a gyapotot beszállítani.

A beszállítási határidő december 31-én jár le.

Kivételt képeznek a rendelkezés alól a saját ültetvényrel rendelkező gyapot- és gyapotfonáfeldolgozó gyárak és üzemek. Saját ültetvény alatt azokat értik, amelyek az illető gyár, vagy üzem tulajdonát képezik, illetve bérlik, továbbá azokat, amelyek természetére nézve a termelőkkel szerződéses viszony áll fenn.

A saját ültetvényrel rendelkező gyapot- és gyapotfonalat feldolgozó gyárak, valamint a földművelésügyi minisztérium gyűjtőszervei kötelesek a termés betakarításától számított tizenöt nap elteltével megkezdeni a gyapot egrenálását.

A közellátási államtitkárság **zárolta az egrenált és egrenátlan nyers gyapotot, amelyek a rendelkezésnek a hivatalos lapban történt megjelenésekor az egrenáló vállalatok raktárában vannak.**

A zárolás vonatkozik az ilyen vállalatokhoz a jövőben beszámítandó mennyiségre is. Ugyancsak zárolta az államtitkárság a bárhol található egrenált nyers gyapotot. A zárolt készleteket semmilyen formában nem lehet elidegeníteni. Az intézkedés nemcsak az idei, hanem az előző évek termésére is vonatkozik.

Az egrenált gyapotot a nemzetgazdasági minisztérium a gyapotfonadék és vattagyárak között osztja ki. Az egrenáló vállalatok közvetlenül, míg a zárolt készletek egyéb birtokosai a Romanocoton társaság útján adják át a mennyiséget a fonodáknak és vattagyáraknak.

A melasz új ára. Az 1941. évi termésből előállított negyvennyolc százalékos melasz árát a cukorgyárakban átadva a közellátási államtitkárság kilógramonként 6.50 leiben állapította meg. Az árban nincsenek benne a különféle illetékek és adók.

Az Egyesült Államok gyapjuterme. A római nemzetközi mezőgazdasági intézethez érkezett jelentések szerint az Egyesült Államok ideai gyapjuterme felülmúlja minden eddigi év mennyiségét, amennyiben 1 millió 814 ezer mázsára számítanak. Az elmúlt évben ez a mennyiség 1 millió 758 ezer volt, míg az utolsó tíz évben átlagosan 1 millió 660 ezer mázsára gyapjút termeltek. (Universul.)

Nemzeti takarékosági terv Japánban. A japán pénzügyminisztérium a „Tokyo Gazetta” októberi számában összefoglaló áttekintésben ismerteti az ugynevezett új japán pénzügyi és bankrendszer. Az új rendszer célja a végleges áttérés a gazdasági élet modern szempontokon nyugvó irányítására. Ennek keretében a pénzügyminisztérium tökéletesítési tervet és ezzel kapcsolatban nemzeti takarékosági tervet állít fel. A költségvetés összeállításában a rendelkezésre álló nyersanyagkészletek és pénzügyi források különös figyelemmel bíznak. Az általános racionalizálás a fogyasztás irányítására, a takarékoság fokozására és a felesleges vásárlóerő elvonására egyaránt kiterjeszkedik. E célok szolgálatában a japán bankrendszer gyökeres átszervezésének szükségessége is felmerült, mégpedig olyan értelemben, hogy a japán bankok a japán nemzeti bank irányításával a japán pénzügyi politika feladatainak megoldásában egysegesen kezelhető eszközöké váljanak. (M. N.)

A gyáraknak kiutalt mennyiséget csak gyártás céljára lehet felhasználni és csak a nemzetgazdasági minisztérium engedélyével lehet elidegeníteni. A gyapotkvóta kiutalásakor szem előtt tartják a gazdasági élet románosításának elvét. Az egrenálásból származott magvakat az érdekeltek kötelesek fajta szerint csoportosítva száraz helyen tartani.

Az előállított gyapotfonalat a katonai szükségletek kielégítése után a nemzetgazdasági minisztérium bocsátja az ezt felhasználó gyárak rendelkezésére.

A gyapottermelők és egrenátlan készletek tulajdonosai október 29-ig bejelentést tartoznak tenni arról a községi előjáráságnál, amelynek körzetébe az ültetvény tartozik vagy a készlet el van raktározva.

November 2-ig a gyapotot és gyapotfonalat feldolgozó vállalatok ugyancsak bejelentést kötelesek tenni a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyag osztályához, feltüntetve a saját tulajdonú képező, valamint bérbevevő területen levő ültetvények nagyságát.

Kötelesek ezek a vállalatok bejelenteni minőség szerint felsorolva az egrenátlan és az egrenáló vállalatoknak küldött mennyiséget. Az egrenáló üzemek bejelentése — szintén október 29-ig — kiterjed az egrenált és egrenátlan mennyiségekre.

A gyapotfonadék bejelentése külön a katonai és külön a polgári célokra feldolgozott anyag feltüntetésével a kapott gyapot, a gyártott fonalak, valamint a leszállított fonalak mennyiségére vonatkozik. A bejelentést minden hónap harmadik és tizenhetedik napjáig kell eljuttatni a minisztériumhoz.

Határidő napló

OKTÓBER 29:

A gyapottermelők és egrenátlan gyapotkészletek tulajdonosai az illető községi előjárásághoz eddig a napig tesznek jelentést a rendelkezésre álló mennyiségről.

OKTÓBER 31:

A nemzetgazdasági minisztérium szeptember 13-án kelt 76838 számú rendeletével azok a kereskedelmi és ipari vállalatok, amelyeknek központja az átengedett területeken maradt, eddig a napig tartoznak helyzetüket tisztázni. Kivételt képeznek a rendelkezés alól a bankvállalatok.

1 és 2 leies váltópénzek forgalmi értéke lejár. 250 leies Carol-fejes érmék forgalmi értéke megszűnik.

Élesítőgyárak kedvezménye, amelynek értelmében korlátlan mennyiségben hozhatnak forgalomba élesztőt, ezen a napon hatályon kívül kerül.

Vasuti alkalmazottak és nyugdíjasok kedvezményes tífafa szállítási bértársa, a kérelmezési határideje.

Kedvezményes tüzfafaszállítási árszabás érvényét veszti.

NOVEMBER 1:

Falusi birtokok és beépített telkek jövedeléből a tényleges adóvisszatérítések benyújtásának kezdete.

Rádió

PÉNTEK, OKTÓBER 24

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.20 Kamarazene hanglemekről. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 17.15 Hanglemek. 17.40 Előadás. 18 Román-német katonaóra. 19 Zenei előadás. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.20 Hanglemek. 20.30 Előadás. 20.45 Hanglemek. 21 Német nyelvű adás. 21.10 Olasz nyelvű adás. 21.20 Francia nyelvű adás. 21.30 Angol nyelvű adás.

Budapest I: 6.40 Ebresztő, torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Ruszin felolvasás. 10.45 Szemlék és a csökkentett világítás (felolvasás). 12.10 Weidinger Ede szalonzene. 12.40 Hírek. 13.30 Fuvószenekar. 14.30 Hírek. 15.20 Énekszámok zongorakísérettel. 15.40 Mit főzünk? 15.55 Gordonkaszámok zongorakísérettel. 16.15 Diákfelőrá. 16.45 Hírek. 17.15 Rádiózenekar (Szórakoztató és táncszámok). 17.40 Sportközlemények. 18.15 Tolnai Lajos novellája. 18.35 Holcsey Akos jazz-együttese. 19 Hírek. 19.20 Tasnady László dr. magyar nótákat zongorázik. 19.40 Közvetítés az Operaházból (Strauss R.: Daphne c. zenedrámája). 21.25 Pertis Pali cigányzenekara keringőket és dalokat játszik. 21.40 Hírek. 22.10 Hanglemek. 23.25 Pertis Pali cigányzenekara. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

SZOMBAT, OKTÓBER 25

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.20 Hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 17 Társadalmi szemle. 17.15 Hanglemek. 17.40 A Vig özvegy című operett előadása. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó, suort. 20.20 Hangverseny. 21 Német nyelvű adás.

21.10 Olasz nyelvű adás. 21.20 Francia nyelvű adás. 21.30 Angol nyelvű adás.

Budapest I: 6.40 Ebresztő, torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Felolvasás. 10.45 Felolvasás a bronzkorszakbeli urnatemetkezésekről. 12.10 Melea Béla zenekara. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemek (operarészletek, áriák és dalok). 14.30 Hírek. 15.20 Horváth Sanyi cigányzenekara. 16.10 Ifjúsági rádió. 16.45 Hírek. 17.15 Hegedű-gitar-nagybőgő hármas. 17.30 Rádióposta. 18 Liszt- és Kodály-dalok zongorakísérettel. 18.30 Párbeszéd a mai festészetről. 19 Hírek. 19.20 Innen-onnan. 19.50 „Sláger lesz-e?” (Közreműködik Kelly Anna, Szűts Stefánia. Kazal László, Weigand Tibor és a Rádiózenekar). 20.40 József Attila verseiből előad Timár József. 21 Lehár-est a művelődés házából. 21.40 Hírek. 22.10 Mindenből egy keveset. (A rajkő-zenekar, Sthymmel Miklós tánczenekara és Manuel Bianco ének). 23.25 Sanzonok hanglemezzel. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Mindenes azonnalra felvétetik Timisoara IV. Str. Mircea Voda 3. (6033)

Kádár- és asztalossegédek magas kereseti lehetőség mellett felvétetnek. Kádármesterek is vállalhatnak munkát. Appeltauer-hordógyár. Telefon 43-46. Timisoara IV., Str. Fröbl 5. (2539)

Nőiszabót felvesz azonnalra Held-szalón Timisoara I., Palace-ház. (2547)

Bodegába kiszolgálóleány felvétetik, aki már e szakmában jártas. Bodega Mihai, Timisoara. Piata Traian 1. (2545)

Nagy német birodalmi biztosító intézet, jömegjelenésű, biztosfélépésű kültisztviselőt keres Timisoara-ra és helyi képviselőt Lugójé és környékére. Ajánlatot „Magas jutalék és fixum” jelígre a lap kiadóhivatala továbbítja. (3178)

Műszerésztanulót felvesz Ritt irógépműszerész. Arad, Bul. Regina Maria 18. sz. (4061)

Fől főző mindenest jó fizetéssel keres vidéki orvosházaspár. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4060)

Házvezetőnőnek alkalmazok intelligens, vidéki, feltétlen urinót (leány, elvált, özvegy) 20-30 életév között. Keresztény jelentkezők leveleit kérem a timisoarai kiadóba „36 Elvált” jelígre. (2553)

Varrólány azonnalra felvétetik. Zikeli, Timisoara I., Str. Vasile Alexandri 7. sz. I. emelet. (6430)

Állást keres

Portás-pénzbeszedői állást keres garanciával rendelkező hadmentes egyén. Timisoara II., Str. Batania 57. (5000)

Intelligens fiatal özvegyasszony háztartásvezetői állást keres. Vidékre is megy. Timisoara II., Str. Vladica Dionisie 13. (2545)

Hadmentesített, 40 éves, hosszú gyakorlattal rendelkező villamosüzemi professzionista, kisebb elektrifikált üzem vezetését vállalja, vagy mint alkalmazott állást keres. Adminisztrációs munkákat is végzik. Cim: Arad, Str. Eminescu 8. sz. (4058)

Lakás

Szepen burorozott, különbejárta szobában, központhoz, villamoshoz közel, kellemes otthont találhat díszingvált uriember vagy nyugdíjas, középkorú, keresztény özvegy uriaszonynai, nov. 1-re re timisoarai kiadóban. (2546)

Adás-vétel

24 négyzetm. nuth és féderes deszka, 1 nagy takaréktűzhely sütővel, 1 üstház, vasústtel eladó. Arad, Str. Fabriciu 17. szám. (4054)

Köszönetnyilvánítás

Ezton monduk hálás köszönetet mindazoknak, k k drága, felejtethetlen férjem, apánk és nagyapánk

Pucher András

elhunyta alkalmából m ketek felkerestek, iriak és vigasztaló szavakkal nagy fájdalomukat nyhntien igyekeztek, a ravatalra virágot, koszorút helyeztek és drága halottunkat utolsó útjára elk sérték. Timisoara, 1941 október 22.

Pucher-család

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetlen, dráza halottunk utolsó útján résztvettek, vagy koszoru és virágadományokkal igyekeztek mely fajjal munkát enyhíteni, legőszintőbb köszönetünket jelezük ki. Köszönetet tartozunk az Unit d szappangyár éshammer és Ney se ye aszóvgyár igazgatóságának, tisztviselőikének és munkásainak testü et leg való megjeienéséit Timisoara, 1941 október 22.

Décsi-család

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajani: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószober, ebédlo. és szalónbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és díztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75.

Perzsa-, vagy perzsaláb-prémet, feketét, kisebb darabot, jókarban levőt megvételre keresek. Cimeket árajánlattal a Rudolf Mosse hirdetőirodába kérek. Arad, Str. Eminescu 8. Telefon: 17-11. (6320)

Keresünk sürgősen megvételre házakat,

szó és földbirtokot 300.000 - 30.000.000 leig. Külföldi ingó és ingatlan cseréleteket is lebonyolítunk. Köszönetünket szerzük iratokot o csón másolunk. 16 e-pénzeket nagyon előnyösen elhe yezünk.

Agencia Generalade Comert Arad, Strada Horia 2

Varrógépek, modajberendezések, irógépek, hálószoberak, ebédlo, matracok, otomanok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlo és teljes iakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttli 2, az udvarban. (3181)

Kifogástalan vaskálya, takaréktűzhely, fűrészporkálya, dobkálya, fürdőkád (cinkből), modern gyermekkoesi olcsón eladó. Timisoara IV., Str. Fröbl 36. II. emelet 25. (2557)

Veszünk Bonuri pentru Inzestrarea Armatei, kaucióra alkalmas. Biroul „Central” Timisoara I. Str. V. Alexandri 4. szám. (2551)

Üzlethelyiség a Krauser-házban, Timisoara, Bulev. Carol és Str. Mircea Voda 1. sarok kiadó. Ugyanott két drb. komplett spalettás ablak eladó. Timisoara, telefon: 18-46. (2555)

Egy modern 2+1 lámpás hálózati rádió eladó. Arad. Calea Saguna 242. (4044)

Faragott tölgyebédlo, íróasztal, könyvszekrény, modern mángorló, cimbalom és Phönix-pálma eladó. Érdeklődni: Arad, Str. Malul Muresului 3. Délelőtt 8-2 és délután 5-7 óráig. (4062)

Kitűnő jó minőségű barna köcsön nagyban és kicsiben eladása Bálintnál, Timisoara IV. Str. Cameliei 1. Telefon 23-01. Főzéshez és központi fűtéshez nagyon alkalmas. (3170)

Veszünk Platina, briliáns, gyémánt, arany, antik ékszereket, ezüst evőeszközöket, tálcákat és tárgyakat, bronz és díztárgyakat

Joanov cu si Hartmann Arad, Minorita-palota

Eladó egy masszív ág és egy ebédlo-divány. Arad, Str. Costache Negri 11. Földszint 2. (6321)

Megvételre keresek családi házat Timisoarán, nagyobb telekkel, vagy kerttel, azonnali beköltözéssel. Cim a timisoarai kiadóban. (2537)

Egyenáramu dinamót vagy elektromotort 10-30 Kw. teljesítménnyel, bármilyen állapotban keresek. Ajánlatokat kérek lehetőleg fordulatszám, feszültség, polusszám, teljesítmény és állapot megjelölésével. Keresek vastartányt 2-4” Molnár, Timisoara I., Strada Butearu 12. Tel. 20-12. (2540)

Fűszerberendezés 100 fiókkal, ajtó, ablakok, valamint új nut és féderes deszkák olcsón eladók. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4015)

HAZAK FÖLDEK SZÖLÖK MALMOK TELKEK

ELADÁS/ VÉTELE CSÉPEJE

minden árforozatban HATSCEK ÜGYNÖKSÉG

Arad Bul. Carol 17 (volt 46) telefon 15-95

1 fiatal napszámot 1 géplakatos 1 kitűtőt, vagy kitűtőányi keresünk, Ill., Bulev. Carol 45

Modern konyhabutor megvételre kerestetik. Cimeket ármegjelöléssel „Csak modern” jelígre a timisoarai kiadóba kérek. (6249)

Gyermekhőcipőt, fehérét, 22-es számú, jó állapotban levőt, megvételre keresek. Cimeket „Gyermek” jelígre a timisoarai kiadóba kérek. (6055)

Francia Bulldog, 2 éves, fajtisza, eladó. Timisoara IV., Strada Mircea Voda 12. szám. I. emelet Ajtó 6. sz. (6400)

Modernabb babakocsit megvételre keresek. Cimeket: „Ajándék” jelíge alatt a timisoarai kiadó továbbítja. (6056)

Eladó egy rézüst. Cim: Timisoara I., Bulevardul Mihai I. 6. szám, I. emelet, ajtó 8. szám. (2548)

Jól bevezetett tűzifa- és mészüzlet betegség miatt eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4057)

Szliszkin válgallér, perzsa kihajtóval, 3500 leiert eladó. Szívességből Klára-parfümeria Arad, str. Eminescu. (4059)

Nagy fűrészporkálya 2 kazánmal eladó, Arad, Str. Gheorghe Ionescu 17. szám. (4055)

Alig használt sötét félháló eladó. Megtekinthető bármikor Arad, Str. Metianu 2, II. emelet, 5. sz. ajtó. (4056)

Aradi, Lengyel-gyártmányu ebédlo, kitiűtő karban, eladó. Felvilágosítások: A Központi Banknál, telefon 15-14. (3184)

Angora-nyulenyészet, 150 drb., kretrecel együtt, olcsón eladó. Fieraria S. Konert, Rovine (Pecica), Jud. Arad (4045)

Különlél

Elveszett egy Syementnaitelen. megtalálója jutalomban részesül. Nagy Janos, Izgar. (2549)

Bucurestivel állandó összeköttetésünk van. Elvállalunk mindenféle megbízást. Biroul „Central” Timisoara I., Strada V. Alexandri 4. (2550)

Iratmóslást, kérvények leírását, fordításokat vállalunk. Biroul „Central” Timisoara I., Strada Alexandri 4. (2552)

Elveszett tiszta faj, nőstény farkaskutya. Diana névre hallgat. Megtalálója jutalom ellenében adja le: Hoffman, Timisoara II., Str. Cantacuzino 9. I. emelet, 10. ajtó. (2556)

Üzlethelyiség az állomás közelében Metropol- és Doje-szállodák között) november 1-re, esetleg azonnal kiadó. Közlelebb információk a házmasternél, Timisoara IV., Str. Bratianu 45. (2551)

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara.